

Civil beredskap- en introduktion

Jill Clavell Säkerhetsstrateg Hässelby Vällingby SDF

Magnus Karlsson, Säkerhetssamordnare Bromma SDF

Agenda

- Kommuners ansvar enligt lag
- Sveriges principer för styrning vid kris
- Sveriges totalförsvar
- Totalförsvarsplikt- vad innebär det?
- Höjd beredskap- ett samlingsbegrepp
- MSB's hemsida
- Kommunikation vid kris och krig
- Civil beredskap

Kommuners ansvar

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (kallat LEH)

- *kommuner och regioner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommuner och regioner ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar.*
- Geografiskt områdesansvar i fredstid:

Kommuner skall inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att:

- 1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,*
- 2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas, och*
- 3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas*

Ansvar fortsättning

- *Kommuner och regioner ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap (beredskapsförberedelser)*
- Geografiskt områdesansvar under höjd beredskap:

Kommunstyrelsen skall under höjd beredskap verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika aktörer samordnas och för att samverkan kommer till stånd mellan dem som bedriver verksamheten

Nationella principer vid kris

- **Ansvarsprincipen**

Grunden för svensk krishantering. Betyder att de som har ansvar för en verksamhet i vardagen även har ansvaret vid en kris.

- **Likhetsprincipen**

Alla verksamheter ska fungera på liknande sätt i vardag som i kris - så långt det är möjligt. Verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som i vanliga fall

- **Närhetsprincipen**

En kris ska hanteras där den inträffar och av de som är närmast berörda och ansvariga.

Att tänka på vid en kris

- Kommunikation sker så snart information finns att delge
- Ansvarsprincipen gäller
- Kommunens grunduppdrag är detsamma
- Var källkritisk
- Använd & hänvisa till tillförlitliga källor, exempelvis

krisinformation.se

lilla.krisinformation.se

msb.se

polisen.se

start.stockholm

Ringa informationsnumret 113 13

Totalförsvaret

Militärt försvar

Civilt försvar

Verksamhetsområden i militära försvaret

- Armén
- Cyberförsvaret
- Flygvapnet
- Hemvärnet
- Ledning
- Logistik
- Sjukvård
- Marinen
- Specialförband
- Underrättelse- och säkerhetstjänst

Aktörer i militära försvaret

- Försvarsmakten
- Försvarsmyndigheter

Verksamhetsområden i civila försvaret

- IT/telekommunikation/post
- Transporter/logistik
- Energi och elförsörjning
- Media och information till allmänheten
- Befolkningskydd och räddningstjänst
- Ekonomisk och social trygghet
- Ordning och säkerhet
- Psykologiskt försvar
- Förnödenhetsförsörjning
- Natur- och kulturmiljö
- Handel
- Flyktingar
- Utbildning
- Arbetskraft
- Begravning
- Omsorg
- Hälsa
- Gränskontroll *
- Rättsväsende *
- Sjukvård *

* Kommunen har ingen roll inom dessa områden.

Aktörer i civila försvaret

- Statliga aktörer
- Kommuner och regioner
- Enskilda och civilsamhället
- Näringslivet

Totalförsvarsplikt

- Regleras i lagen om totalförsvarsplikt: alla personer mellan 16-70 år som bor i Sverige omfattas av totalförsvarsplikt. Detta innebär att personen **är skyldig att bidra till totalförsvaret efter den förmåga personen har.**
- Totalförsvarsplikt kan utföras på tre olika sätt:
 - *Värnplikt*
 - *Civilplikt* (kommunal räddningstjänst och elförsörjning)
 - *Allmän tjänsteplikt*, **aktiveras genom regeringsbeslut** i samband med beslut om höjd beredskap och innebär att personen ”stannar kvar i sin anställning”.
 - > ”Stanna kvar på jobbet!”

Höjd beredskap

För att stärka Sveriges möjligheter att möta en angripare och för att se till så att det viktigaste i samhället fungerar kan regeringen besluta om höjd beredskap.

Regeringen kan besluta om höjd beredskap om det utbryter krig och konflikter i vårt närområde, eller om läget i övrigt i omvärlden allvarligt påverkar vårt land eller hotar vår säkerhet och självständighet.

Höjd beredskap ger regeringen större handlingsfrihet att agera och fatta olika beslut.

Två nivåer av höjd beredskap

1. Skärpt beredskap
2. Högsta beredskap

Om Sverige är i krig råder automatiskt högsta beredskap.

Vid högsta beredskap är totalförsvarsverksamhet all samhällsverksamhet som ska bedrivas

Vad innebär det här för mig?

[MSB – Myndigheten för
samhällsskydd och beredskap](#)

Kommunikationskanaler vid kris

- VMA- viktigt meddelande till allmänheten
 - Radio (Sveriges radio P4)
 - TV
 - Appar och sociala medier
 - Krisinformation.se
 - Utomhus signal med tyfoner (Hesa Fredrik)
 - SMS till mobil /Talmeddelande till fast telefoni
- Stadens webbplats
- Källor som tidigare angetts i presentationen

Civil beredskap

Civil beredskap är ett samlingsnamn för krisberedskap och civilt försvar.

Frågor och funderingar?